

Klimatrådsmöte 27 september 2023

kl. 09-12, fysiskt möte på Länsstyrelsen i Jönköpings län.

Närvarande

Helena Jonsson
Jesper Agrelius
Catarina Kristensson
Jane Ydman
Emelie Walfridsson
Kristine Hästmark
Therese Pettersson
Cecilia Löf
Fridolf Eskilsson
Esbjörn Karlsson
Ulrica Björnhag
Eva Gipperth
Agne Bengtsson
Anders Gunnarsson (till kl 10.00)
Robert Rylander
Reine Johansson
Patrik Andersson
John Wibrand

Adjungerande till Klimatrådet

Lubomira Eng
Linda Ståhlgren
Annsofie Sarenäs
Helena Elmquist
Carlos Pettersson

Förhinder

Mats Holmstedt
Tobias Pettersson
Gert Jonsson
Mona Forsberg

Organisation

Ordförande, Länsstyrelsen
Sekreterare, Länsstyrelsen
Länsstyrelsen
Region Jönköpings län
Region Jönköpings län
Gnosjö kommun
Sävsjö kommun
Atteviks
Jönköping Energi
Skanska Sverige AB
LRF
Jönköping University
Elmia
RagnSells
Eksjö garnison
HSB Göta
GARO AB
Swegon

Ordförande i fokusgrupper samt Energikontor Norra Småland

SWECO
Sävsjö kommun
Tranås kommun
LRF
Energikontor Norra Småland

Tranås kommun
Värnamo kommun
Vaggeryds kommun
Jönköpings kommun

Susanne Wahlström	Habo kommun
Sara Lindberg	Nässjö kommun
Malin Classon	Värnamo Energi
Anders Georgii	Castellum AB
Magnus Olsson	Länsförsäkringar Jönköping
William Axelsson	FC-Gruppen
Johan Thor	Friskis & Sveltis Jönköping
Gunnar Holmstedt	HZI Jönköping Biogas AB
Anders Snäckerström	KnowIt
Anna Werbitsch Arnell	Träcentrum
Ulrica Strömberg	Husqvarna
Henrik Brodin	Södra

Övriga deltagare

Lydia Olofsgård	Energikontor Norra Småland <i>Föredragande punkt 7</i>
John Marthinson	Energikontor Norra Småland <i>Föredragande punkt 8</i>
Emma Willaredt	Länsstyrelsen

1. Mötet öppnas och inledning

Ordföranden hälsar alla välkomna. Särskilt välkommen till nya ledamöter i Klimatrådet: Emelie Walfridsson, Region Jönköpings län (regionstyrelsen och regionfullmäktige), Anders Gunnarsson, Ragnsells och Esbjörn Karlsson, Skanska.

Helena reflekterade över omvärldsläget med krig, kriminalitet och inflation och hur organisationer samverkar i dessa frågor. Viktigt med samverkan som ett *medel* och inte ett *mål* i sig.

Dagordningen fastställdes.

Dagens mötesanteckningar förs av Jesper Agrelius.

2. Föregående mötesanteckningar

Inga synpunkter. Punkt om Klimatrådets utveckling framflyttat till nästa möte den 30 november. Mötesanteckningarna från den 25 maj lades till handlingarna.

3. Anpassning till ett förändrat klimat

Frida Moberg presenterade arbete med att anpassa samhällen och organisationer för ett förändrat klimat utifrån de väderhändelser som vi upplevt under sommaren, ”sommaren som bytte karaktär”, från ett läge med för varmt och torka till för blött. Klimatanpassning är ett av huvudområdena i länets klimat- och energistrategi

Det finns särskilt fyra utmaningar som man arbetar med både på hemmaplan i aktörers interna arbete och för geografiska områden, exempelvis kommuner:

- Agera inte på den senaste händelsen, det som är överst i minnet,
→ Viktigt att ta fram en helhetsbild med en systematik.
- Att lägga resurser på det komplexa systematiska arbetet,
→ Behov och risker behöver tydliggöras och så att man arbetar kostnadseffektivt.
- Klimatförändringar spänner över administrativa gränser, ibland behöver åtgärder göras ”uppströms”, men nyttorna kommer ”nedströms”,
→ Skapa förvaltningsövergripande samarbeten, exempelvis avrinningsområden, arbeta som hängrännor.
- Klimatförändringar och dess effekter är komplext, svårmanövrerat och informationstungt, många vill förenkla och ha det lättillgängligt,
→ Lyssna in, processa, stå kvar i det komplexa och arbeta tillsammans, involvera många aktörer i deltagandet för att skapa samma bild.

Annsophie Sarenäs presenterade sedan Tranås kommuns arbete med klimatanpassning. I Tranås har man involverat näringsliv och ex. delaktiga från gröna näringar, markägare är en viktig målgrupp.

Efter presentationen var det öppen diskussion i helgrupp följt av diskussion i bikupor:

- Tidsperspektiven är intressanta men kan vara svårgreppbar, svårt att tänka kring 2050 och 2100. Åtgärdsprogrammet (som är 5 år) ger mandat att arbeta med frågan.
- Försvarsmakten meddelade att man arbetar liknande, gör analyser var 5:e år och gjorde den senast 2019. Många parametrar att sätta sig in i men slutprodukten blir användbar.

- EU:s styrning inom området är viktigt och skickar signaler. Arbete med klimatanpassning hänger ihop med exempelvis självförsörjning på livsmedel och energi.
- Varje företag ska klara ekonomin, hållbarhetsredovisning i näringslivet är en hjälp i arbetet då man där arbetar med att identifiera risker.
- Naturanpassade lösningar är ett sätt att konkretisera arbetet, då får man med näringsliv, ex. enskilda företag och markägare. Dessa aktörer sitter inne på lokalkunskapen.
- Viktigt att få engagemang och förankring i samhället. Det är långa tider från man planlagt något (ex. ett bostadsområde) till att man genomför och bygger det. Viktigt att vi planerar utifrån den nya ”kravbilden”.
- ”Lyssna på grannen”, engagera fastighetsägare och företag på den enskilda platsen, tänk uppströms och nedströms. De som levt och verkat länge på en plats har kunskap. Likadant kan kommuner arbeta mer tillsammans över gränserna.
- Lagstiftning är ett viktigt styrmedel för att påskynda omställningen. Rangordna klimatpåverkan och klimatanpassning högt i ex. upphandling, samverka över sektorer.

4. Klimat och biologisk mångfald

Inställd pga. sjukdom. Ett event om klimat och biologisk mångfald för näringslivet genomförs 5 oktober.

5. Klimatpriset

Jesper Agrelius presenterade beredningsgruppens förslag på vinnare och hedersomnämmande. Generellt var det många bra nomineringar i år och de som blivit nominerade hade inkommit med mycket underlag om sina insatser. Klimatrådet tycker fortsatt att Klimatpriset är ett bra verktyg att synliggöra goda exempel.

Flera medlemmar i Klimatrådet anmälde jäv innan Klimatrådet fattade beslut. I årets nominerade fanns det organisationer som är med i Klimatrådet.

Ställningstagande

Klimatrådet ställde sig bakom beredningsgruppens förslag och beslutade:

- **Vinnare:** Sporda Nonwoven.
- **Hedersomnämmande:** Hagshultskossorna, Hultsjö IF Atom, Värnamo kommun.

6. Klimatrådets ekonomi och budget

Catarina Kristensson presenterade förslag på budget för 2023. Catarina meddelade att processen att ta fram en budget blivit försenad. 2022 års budget gav ett överskott som följt med för 2023 som ingående balans.

Inspel från Klimatrådet på ekonomi och budget att:

- tydliggöra medfinansiering från kommunerna och näringslivet
- öka aktiviteten i Klimatrådet och ha fler saker i gång, exempelvis satsningar och projekt
- arrangera fler aktiviteter, Almedalsveckan är en stor arena, se över om/hur Klimatrådet kan delta på något vis
- ungdomar är en viktig målgrupp, tidigare har vi haft ex. solbilsrace, se över möjligheten att arbeta med målgruppen framgent
- det är viktigt med fler aktiviteter inom klimatanpassning

Önskemålen och inspelen ovan sätts i relation till punkten om Klimatrådets utvecklingsarbete, som är en punkt nästa möte den 30 november.

Ställningstagande

Klimatrådet antar förslaget till budget för år 2023 och ger i uppdrag till beredningsgruppen att återkomma med förslag till budget för år 2024 vid rådets möte 30 november.

7. Energikontorets årsresumé

Lydia Olofsgård presenterade Energikontor Norra Smålands verksamhet och resultat under året, främst utifrån projekten som Energikontoret bedriver. I presentationen finns det detaljerad information med konkreta resultat från Energikontorets olika projekt.

En reflektion är att det finns likheter och olikheter med hur vi alla behövde ställa om arbetssätt och uppgifter under pandemin, följt av energikrisen vintern 2022. Detta har utvecklat Energikontorets arbetssätt, roller och kunskap.

- Löftesbärare: aktörer som hjälper andra att uppnå sina löften/mål.
- Möjliggörare och investeringsfrämjande: hjälpa organisationer att söka investeringsstöd.
- Näringslivsfrämjande: hjälpa företag med rådgivning, analyser, utbildningar och nätverk.
- Spindeln: vara spindeln i nätet, vara agil och snabbfotad utifrån nya förutsättningar.

8. Förstudie V2X

John Marthinson presenterade förslag om förstudie V2X ”Vehicle-to-Everything”. V2X handlar om att arbeta med elektrifiering av transportsektorn (främst personbilar) i ett större sammanhang, där laddbara bilar med dubbelriktad laddning blir en del av hela elsystemet, ex. stödtjänster, variationshantering, energidelning och back-up kapacitet. Förstudien pågår januari – september 2024.

Syftet med förstudien är att:

1. kartlägga hinder och möjligheter att etablera V2X i Jönköpings län.
2. identifiera de case där V2X har störst potential att leverera en god affär för både köpare och leverantör och samtidigt generera avlastning på elnätet i Jönköpings län.

Positiv respons på projektet, många i Klimatrådet är intresserade och gav tips på hur projektpitchen kan förbättras.

Ställningstagande

Klimatrådet ställde sig bakom förstudien och att medfinansiera förstudien med 78 000 kr. När förstudien är genomförd är man intresserad av att ta del av resultatet.

9. Informationspunkter

Informationspunkter presenterades kort.

- Klimatveckan 2023, många aktiviteter i årets program. Uppmaning att anmäla sig till aktiviteterna och sprida information om Klimatveckan.
- Klimatinvesteringar, Regeringens förslag på budget har satsningar inom bla. Klimatklivet och Elektrifieringspiloter med

mer pengar och längre genomförandetid. Länsstyrelsen är en del i hanteringen av dessa stöd. Det finns nu bra förutsättningar framgent att kunna marknadsföra dessa stöd och söka pengar för nästkommande år.

- Bygg- och fastighetsnätverket CCC är nu etablerat som en ideell förening. Ursprunget är Energikontor Norra Smålands satsning på Hållbart byggande och renovering. Tack vare medfinansiering från Klimatrådet 2022 har samverkan för minskad klimatpåverkan från bygg- och fastighetssektorn utvecklats och föreningen CCC etablerats samt att ett ERUF-projekt under namnet CONSTRA:ACT pågår till och med juli 2026.

10. Övriga frågor

Det fanns inga övriga frågor.

11. Avslutning

Ordföranden tackade för allt engagemang från ledamöterna och de intressanta föredragningarna. Mötet avslutades med en gemensam lunch.

Ordförande

Helena Jonsson

Sekreterare

Jesper Agrelius